

› Home › Kunst en cultuur › Monumenten en Archeologie

› Erfgoed van de Week

Erfgoed van de Week | De Rode Leeuw tussen Amsterdam en Sloten

23 januari 2025

Halverwege Amsterdam en Sloten stond in de zeventiende eeuw een markante herberg: de Rode Leeuw. Rond 1609 maakte Claes Jansz Visscher er een tekening van. De plattelandsherberg verdween echter rond 1700 met al zijn verhalen onder de grond. Totdat de archeologen van de gemeente Amsterdam 'm in 2021 opgroeven. De vondsten van deze opgraving zijn van 23 januari tot en met 6 februari te bekijken in een pop-up expositie in Sloten. Ze vertellen veel over het leven toen en de inrichting van de herberg.

De Sloterweg met rechts herberg de Rode Leeuw, getekend door Claes Jansz. Visscher rond 1609. De tekening is onlangs toegevoegd aan de collectie Prenten en tekeningen van het Stadsarchief, Toegangsnummer 10097, Inventarisnummer 3368. | Stadsarchief Amsterdam.

Sloterweg

Wie ooit als reiziger door het natte ommeland van Amsterdam trok, kon handig gebruik maken van het netwerk van ontginningsdijken, stammend uit de late middeleeuwen. Eén van deze vroege wegen door het veen was de Sloterweg. Die ontpopte zich vanaf de veertiende eeuw tot een belangrijke verkeersader voor het snel groeiende Amsterdam. Bepalend hierin was het Mirakel van Amsterdam in 1345, waarmee de Sloterweg onderdeel werd van de bedevaartsroute die pelgrims leidde naar de Heilige Stede aan het Rokin. In de eeuwen daarop kwamen er langs de weg tal van herbergen en uitspanningen. Bij deze voorzieningen konden reizigers hun paard stallen om iets te eten

of de nacht door te brengen.

De haard was het centrale punt van de herberg. | Foto: Monumenten en Archeologie.

Rode Leeuw

De herbergen in het buitengebied rond Amsterdam waren ook populair onder de mensen uit de stad, die hier buiten bereik van de stedelijke accijnzen goedkoop konden drinken. In 1539 rekte het stadsbestuur het accijnsgebied op het schenken van bier en wijn op tot 'Halfweg Sloten' – halverwege de Sloterweg. Een slimme ondernemer opende pal buiten deze grens zijn herberg 'de Rode Leeuw', die op enkele zeventiende-eeuwse kaarten te zien is. Op een van zijn wandelingen door het ommeland van Amsterdam, tekende Claes Jansz. Visscher (1587-1652) de herberg met de leeuw op het uithangbord. De herberg kende een lange reeks eigenaren en uitbaters, waaronder een zekere 'Jupiter', Aeltjen Jans en Crelijsje Pieters. Rond 1700 werden de gebouwen van de herberg afgebroken en werd het landgoed onderdeel van de hofstede Zuidermeer – een buitenverblijf van de familie Tronquoi. De naam 'de Rode Leeuw' dook echter opnieuw op, op een oostelijker locatie langs de Sloterweg, ter hoogte van het monumentale IBM-hoofdkantoor. Deze geestelijk opvolger, die op enkele achttiende-eeuwse tekeningen in het Stadsarchief bewaard is gebleven, kreeg de veelzeggende bijnaam 'het Dronkemanshuisje'.

Een dobbelsteen uit de zandvloer rond de haard. | Foto: Monumenten en Archeologie.

Opgraving

Archeologisch onderzoek op het terrein maakte de geschiedenis van de oude kroeg tastbaar. Al in de tweede helft van de zestiende eeuw kwam hier de eerste bebouwing. Uiteindelijk stond er een complex dat bestond uit 2 rechthoekige gebouwen. Het best bewaard was het westelijke gebouw, met het centrale punt van de herberg: de gelagkamer. Hier konden kroeggangers bij de warmte van het haardvuur een pijp opsteken, een drankje drinken en werd gedobbeld en geknikkerd. Het liet allemaal zijn sporen na in het zand rondom de haardplaats. Na de sloop van het complex rond 1700 werd uit het puin het oostelijke gebouw opnieuw opgetrokken. Als fundering hiervoor gebruikte men de oude dakpannen. De eenvoudige manier van bouwen laat zien hoe men op het zeventiende- en achttiende-eeuwse platteland vaak werkte met hergebruikte bouwmaterialen die toevallig voorhanden waren. De sfeer in de Rode Leeuw zal er niet minder om zijn geweest.

Een andere vondst uit de herberg: een zonnwijzer uit ongeveer 1625. | Foto: Monumenten en Archeologie.

Pop-up expo

Inmiddels is het onderzoek afgerond en de nieuwbouw langs de Sloterweg is grotendeels klaar. De archeologie en geschiedenis van het complex is nu uitgebreid na te lezen in een rapport (zie zijbalk) en eind maart verschijnt er een artikel over in het maandblad *Amstelodamum*. En je kunt de vondsten met eigen ogen komen bekijken in Sloten. Daar is in 3 etalages een pop-up tentoonstelling gemaakt en zijn er op de donderdagen activiteiten zoals lezingen en een rondleiding door het dorp. Van harte welkom!

Gemeente
Amsterdam

Herberg Rode Leeuw komt tot leven in Sloten

23 januari -
6 februari 2025

Expositie van archeologische
vondsten in etalages aan de
Sloterweg

amsterdam.nl/erfgoed

In de rubriek Erfgoed van de Week staat elke week een bijzondere archeologische vondst, vindplaats, voorwerp, monumentaal gebouw of historische plek in de stad centraal. Via de website amsterdam.nl/erfgoed, [Open Research Amsterdam](https://www.openresearchamsterdam.nl/), instagram [@monumentenarcheologie](https://www.instagram.com/monumentenarcheologie), X [@erfgoed020](https://twitter.com/erfgoed020) en Facebook [Monumenten en Archeologie](https://www.facebook.com/Monumenten-en-Archeologie) delen de erfgoedexperts van Monumenten en Archeologie het erfgoed van de stad met Amsterdammers én overige geïnteresseerden. Dit artikel is geschreven door Thijs Terhorst.

*Bannerfoto: Archeologen leggen het westelijke gebouw van Herberg de Rode Leeuw vast.
/ Foto: Monumenten en Archeologie.*

Pop-up tentoonstelling

De pop-up tentoonstelling met archeologische vondsten is te zien in 3 etalages in winkels aan de Sloterweg. Van 23 januari tot en met 6 februari 2025 kun je archeologische bodenvondsten bekijken in etalages aan de Sloterweg 1210, 1223 en 1226. Op donderdag 23 januari, donderdag 30 januari en donderdag 6 februari zijn er (gratis) activiteiten in café-restaurant Kerkzicht, Sloterweg 1209.

Kijk voor meer informatie in onderstaand nieuwsbericht.

› **Herberg De Rode Leeuw komt tot leven: ontdek archeologische vondsten aan de Sloterweg**

Rapport

Meer weten over het archeologisch onderzoek naar de herberg? Lees het in onderstaand Amsterdams Archeologisch Rapport.

› **AAR Herberg de Rode Leeuw (PDF, 15 MB)**

Archeologische vindplaatsen op de kaart

Op deze kaart vind je de archeologische vindplaatsen van Amsterdam. Ook zie je er 5 van de meest toonaangevende historische kaarten die samen een beeld geven van de ontwikkeling van de stad van 1500 tot 1900. Voor het ontdekken van archeologische vindplaatsen zijn historische kaarten een belangrijk hulpmiddel. Door ze op de stadsplattegrond van nu te leggen, kunnen de bebouwing en het gebruik van een buurt of perceel door de eeuwen heen worden achterhaald.

› **Maps Amsterdam archeologische vindplaatsen**

Open Research Amsterdam

Sinds kort verschijnen de artikelen uit de rubriek Erfgoed van de Week ook op Open Research Amsterdam. Neem een kijkje op de website.

› **Erfgoed van de Week op Open Research Amsterdam**

Eerder verschenen

› **Erfgoed van de Week**
